

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постановою президії Національної
академії педагогічних наук України
від «26» травня 2016 року,

протокол № 1-2/8-145

Президент НАПН України

В. Г. Кремень

С Т А Т У Т

Інституту обдарованої дитини

Національної академії педагогічних наук України

(нова редакція)

Київ-2016

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Інститут обдарованої дитини Академії педагогічних наук України (далі – Інститут) створено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2007 року № 635-р згідно з рішенням Президії Академії педагогічних наук України від 22 лютого 2007 року, протокол № 1-7/2-45. Указом Президента України від 24 лютого 2010 р. №259 Академії педагогічних наук України надано статус Національної (далі – НАПН України).

1.2. Інститут провадить свою діяльність відповідно до Конституції України, законодавства України, цього Статуту та актів, прийнятих керівними органами НАПН України.

1.3. Інститут є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки у вітчизняній та іноземній валюті у встановленому законодавством порядку, печатку із зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням.

1.4. Інститут є бюджетною неприбутковою науковою установою.

1.5. Найменування Інституту:

українською мовою: повне – Інститут обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України, скорочене – ІОД НАПН України;

англійською мовою: повне – Institute of the Gifted Child of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, скорочене – IGC NAES of Ukraine.

1.6. Місцезнаходження Інституту: вул. Січових Стрільців, 52-д, м. Київ, 04053.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ І ФУНКЦІЇ ІНСТИТУТУ

2.1. Головна мета діяльності Інституту обдарованої дитини – науково-методичне та організаційне забезпечення функціонування системи виявлення, розвитку та підтримки обдарованих дітей і молоді в реальному соціально-економічному та освітньому просторі України.

2.2. Основними завданнями діяльності Інституту є:

– дослідження феномену обдарованості та розроблення програм і технологій розвитку обдарованої особистості на різних вікових етапах у системі безперервної (дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної, вищої) освіти;

– здійснення фундаментальних і прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок у галузі освіти, наук про освіту, педагогіки і психології у напрямку виявлення, розвитку і підтримки обдарованих дітей і молоді; інформування громадськості про їх результати;

- здійснення дослідно-експериментальної діяльності, організація і координація роботи експериментальних закладів освіти, авторських шкіл, педагогічних майданчиків з питань розвитку обдарованості;
- налагодження зв'язків і співпраця з науковими установами та закладами освіти зарубіжних країн, міжнародними організаціями і фондами з питань підтримки обдарованих дітей і молоді та укладання відповідних угод;
- розроблення методичного забезпечення для діагностики та розвитку обдарованості, реалізація проектів й програм фізичного, психічного, соціального, духовного та інтелектуального розвитку обдарованих дітей, їх правового та соціального захисту;
- провадження видавничої діяльності; заснування (співзаснування) в установленому порядку друкованих засобів масової інформації, наукових видавництв, журналів та наукових видань; освітніх та наукових електронних ресурсів і баз даних;
- здійснення незалежної наукової експертизи проектів прогностичних документів (концепцій, стратегій тощо), освітніх інновацій та навчальної літератури, а також проведення наукової експертизи проектів законів, державних актів і програм з питань обдарованості дітей і молоді;
- розроблення наукових основ розвитку освіти з урахуванням науково-технічного та соціально-економічного прогресу суспільства, національно-культурних традицій, а також світових тенденцій розвитку та досвіду зарубіжних країн з питань роботи з обдарованими дітьми;
- розвиток науки про освіту, педагогіки, психології та інших наук, проведення міждисциплінарних досліджень з питань виявлення, розвитку і підтримки обдарованих дітей і молоді;
- здійснення підготовки та атестації здобувачів вищої освіти, зокрема кваліфікаційних рівнів магістра, доктора філософії, доктора наук, та надання інших освітніх послуг;
- заснування та підтримка функціонування веб-сайту Інституту;
- скликання наукових методологічних і практичних семінарів, конгресів, конференцій і нарад, у тому числі міжнародних, для обговорення наукових проблем і питань координації науково-дослідницької роботи з питань виявлення, розвитку і підтримки обдарованих дітей і молоді;
- сприяння розвитку і збереженню наукової інфраструктури;
- сприяння розвитку мережі інституцій і організацій щодо роботи з обдарованою молоддю.

2.3. Свої завдання і функції Інститут виконує шляхом:

- проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, включаючи науково-дослідні, пошукові й інші види робіт, зокрема розроблення програм, проектів, прогнозів, засобів і технологій, а також інші роботи, пов'язані з отриманням і доведенням нових наукових і науково-технічних знань до стадії практичного використання для науково-методичного забезпечення системи освіти з питань виявлення, розвитку і підтримки обдарованих дітей і молоді;
- участі у формуванні та здійсненні державної політики у сфері освіти, наукової та науково-технічної діяльності з питань обдарованості;
- формування суспільно-громадської думки щодо усвідомлення державного значення роботи з обдарованими дітьми та молоддю;
- наукового обґрунтування змісту освіти, сучасних освітніх та інформаційних технологій, форм і методів навчання, розроблення підручників, посібників та методичних рекомендацій для закладів освіти, з метою наближення навчання до конкретних здібностей, обдарованості кожної дитини;
- дослідження світових тенденцій розвитку освіти, наук про освіту, педагогічної і психологічної теорії і практики, проведення аналізу підтримки та напрямів роботи з обдарованими дітьми та молоддю в іноземних державах та визначення можливості використання закордонного досвіду в Україні;
- вивчення, узагальнення та поширення освітніх інновацій, вітчизняного та зарубіжного педагогічного досвіду з питань підтримки обдарованих дітей та молоді, їх психолого-педагогічного супроводу, розвитку обдарованої особистості на всіх вікових етапах, упродовж життя;
- створення експериментальних педагогічних майданчиків, науково-дослідних центрів (лабораторій) для роботи з обдарованими учнями та студентами в навчальних закладах різних рівнів акредитації і форм власності;
- дослідження проблеми соціального захисту і підтримки обдарованої молоді;
- участі у міжнародних проектах і програмах, з'їздах, конференціях, конгресах, симпозіумах, організовує науково-практичні заходи із запрошенням зарубіжних фахівців, обмін спеціалістами на договірних засадах;
- підготовки та атестації фахівців з вищою освітою за відповідними освітньо-професійними, освітньо-науковими, науковими програмами на другому (магістерському), третьому (освітньо-науковому) і науковому рівнях вищої освіти;

- здійснення випуску наукової, науково-виробничої, навчальної та довідкової продукції, друкованих і електронних періодичних видань тощо;
- створення електронних освітніх і науково-інформаційних ресурсів і баз даних для підтримки наукової діяльності та практичної роботи з обдарованими дітьми і талановитою молоддю;
- здійснення спеціалізації, перепідготовки, стажування та підвищення кваліфікації слухачів за програмами післядипломної освіти з питань виявлення, розвитку і підтримки обдарованих дітей і молоді;
- надання на договірних засадах науково-методичної допомоги, платних наукових та освітніх послуг закладам і установам освіти, іншим юридичним і фізичним особам відповідно до чинного законодавства;
- залучення коштів вітчизняних і зарубіжних організацій, юридичних і фізичних осіб, міжнародних фондів для проведення наукових досліджень з підтримки обдарованої молоді;
- утворення наукових рад, товариств, асоціацій з актуальних проблем виявлення, розвитку і підтримки обдарованості дітей і молоді, консультативних, дорадчих та інших органів;
- утворення ради молодих вчених;
- забезпечення діяльності акредитованих спеціалізованих вчених рад для захисту дисертацій за відповідними спеціальностями та присудження наукових ступенів;
- виявлення і підтримка талановитих молодих вчених та сприяння їх творчому зростанню;
- популяризації досягнень науки і сприяння поширенню знань з наук про освіту, педагогіки і психології у сфері обдарованості;
- заснування і присудження відзнак, премій за значні досягнення у науковій, науково-педагогічній та освітній діяльності;
- сприяння інтеграції України у міжнародний освітній та інформаційний простір з питань роботи з обдарованими дітьми та молоддю;
- здійснення матеріально-технічного забезпечення науково-дослідних робіт, створення умов для високопродуктивної праці співробітників, підвищення якості, результативності наукових досліджень.

3. СТРУКТУРА І КАДРОВИЙ СКЛАД ІНСТИТУТУ

3.1. Основною структурною одиницею Інституту є відділ.

3.2. Структурні підрозділи Інституту функціонують відповідно до положень, затверджених директором Інституту. Інститут в установленому порядку може створювати філії та наукові відділення на правах структурного

підрозділу Інституту, а також інші структурні підрозділи без прав юридичної особи.

3.3. Інститут може створювати спільно з університетами, академіями, інститутами спеціалізовані кафедри для підготовки фахівців за кваліфікаційним рівнем магістра та (або) доктора філософії.

3.4. Інститут має право засновувати вищі начальні заклади з відповідних напрямів наукової діяльності (галузі знань) у порядку, передбаченому Законом України «Про вищу освіту», брати участь у забезпеченні навчального процесу та створювати на договірних засадах науково-навчальні об'єднання.

3.5. Інститут відповідно до договору, укладеного з іншою науковою установою або університетом, академією, інститутом, може розміщувати структурні підрозділи (відділи), що провадять наукову і науково-технічну діяльність, на базі цієї наукової установи або такого навчального закладу з урахуванням освітніх програм та тематики наукових досліджень.

3.6. Прийняття на роботу наукових працівників здійснюється на конкурсних засадах, крім випадків, передбачених законодавством України.

3.7. Трудові відносини в Інституті, питання соціального захисту працівників, їхньої охорони праці регулюються колективним договором між адміністрацією і профспілковим комітетом, який діє від імені трудового колективу відповідно до чинного законодавства.

3.8. Для наукових працівників Інституту може встановлюватися гнучкий режим робочого часу та запроваджуватися дистанційний режим праці.

Можливість запровадження гнучкого режиму робочого часу та дистанційного режиму праці в Інституті визначається в колективному договорі або рішеннім директора за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації.

Порядок та умови застосування гнучкого режиму робочого часу та дистанційного режиму праці визначаються у правилах внутрішнього трудового розпорядку Інституту.

3.9. Атестація наукових працівників проводиться в Інституті не рідше одного разу на п'ять років.

4. УПРАВЛІННЯ ІНСТИТУТОМ

4.1. Інститут очолює директор, який обирається шляхом таємного голосування на зборах колективу наукових працівників на строк до п'яти років, затверджується Президією НАПН України і призначається на посаду наказом Президента НАПН України за контрактом.

Одна і та сама особа не може бути керівником Інституту більш як два строки.

4.2. Директор Інституту:

- вирішує питання провадження Інститутом діяльності відповідно до статутних завдань;
- представляє Інститут в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, установах, організаціях, підприємствах незалежно від форми власності;
 - видає відповідно до своєї компетенції накази і розпорядження;
 - призначає частину складу вченої ради Інституту;
 - визначає функціональні обов'язки працівників;
 - організовує науково-дослідну й фінансово-господарську діяльність Інституту відповідно до вимог чинного законодавства України; затверджує щорічні тематичні та перспективні плани наукових досліджень та зміни до них;
- керує роботою з планування діяльності Інституту та його структурних підрозділів, затверджує їх плани роботи у відповідному порядку;
- приймає рішення в установленому порядку про створення, реорганізацію й ліквідацію структурних підрозділів Інституту, розробляє штатний розпис, а також структуру Інституту й подає на затвердження НАПН України;
- згідно з чинним законодавством приймає на роботу й звільняє співробітників; проводить конкурси на заміщення вакантних посад наукових працівників;
- застосовує заходи морального й матеріального заохочення співробітників Інституту, притягує їх до дисциплінарної відповідальності;
- встановлює надбавки, доплати, премії працівникам Інституту згідно з чинним законодавством;
- має право, як перша особа, підписувати фінансові та інші документи;
- є розпорядником майна й коштів Інституту відповідно до чинного законодавства; укладає угоди, договори, контракти, дає доручення;
- представляє інтереси Інституту в судах, видає довіреності;
- керує міжнародними науковими зв'язками Інституту; здійснює загальне керівництво роботою з планування, підготовки та проведення конференцій, нарад, симпозіумів, у тому числі на міжнародному рівні;
- у встановленому НАПН України порядку вирішує питання про вступ Інституту до спілок, асоціацій та інших форм спільної діяльності з організаціями та установами, в тому числі зарубіжними на громадських засадах;

- відповідає за результати діяльності Інституту перед Президією НАПН України;
- щороку звітує на зборах трудового колективу Інституту про свою діяльність й про результати роботи Інституту;
- може делегувати частину своїх повноважень заступникам директора, вченому секретарю чи керівникам структурних підрозділів;
- контролює редакційно-видавничу діяльність, затверджує до друку наукову, навчальну й науково-виробничу продукцію (видання), фахові видання, інформаційні вісники, бюлетені, інформаційний зміст веб-сайту Інституту;
- керує роботою з підготовки фахівців вищої кваліфікації – кандидатів і докторів наук через аспірантуру й докторантуру;
- забезпечує заходи з охорони праці й безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки;
- відповідає за питання оренди державного майна;
- відповідно до чинного законодавства організовує матеріально-технічне забезпечення науково-дослідних робіт, створення умов для високопродуктивної праці співробітників; уживає необхідні заходи для капітального будівництва й ремонту приміщень Інституту;
- вносить пропозиції щодо змін і доповнень до Статуту Інституту з подальшим їх поданням на затвердження Президією НАПН України;
- здійснює інші повноваження, передбачені чинним законодавством.

У період відпустки директора або його відсутності з інших поважних причин, обов'язки директора виконує заступник директора з наукової роботи чи вчений секретар Інституту, які набувають відповідних прав і несуть відповідальність за належне виконання покладених на них обов'язків.

4.3. Для вирішення поточних питань функціонування та перспективного розвитку Інституту директор може створювати робочі (директорат, постійно діючі оперативні, виробничі наради тощо) і дорадчі (науково-методична рада, експертна рада, видавнича рада, бюджетно-фінансова комісія тощо) органи. Положення про робочі та дорадчі органи, їх кількісний і персональний склад затверджується директором Інституту.

4.4. До керівного складу Інституту відносяться також заступник директора з наукової роботи та вчений секретар Інституту.

Заступник директора з наукової роботи та вчений секретар Інституту обираються на конкурсних засадах, затверджуються Президією НАПН України і призначаються на посаду наказом директора Інституту в установленому законодавством порядку.

Одна і та ж сама особа не може займати посаду більш як два строки.

4.5. Керівники структурних підрозділів Інституту обираються на посади на конкурсних засадах на строк до п'яти років з правом переобрання ще на один строк й призначаються на посаду наказом директора.

Керівник структурного підрозділу Інституту в межах своїх повноважень несе відповідальність за діяльність структурного підрозділу.

4.6. Вчена рада Інституту є колегіальним органом управління науковою і науково-технічною діяльністю, який виконує консультативно-дорадчі функції. Кількісний склад членів вченої ради Інституту має становити до 21 особи.

Її членами за посадами є директор, заступник директора з наукової роботи і вчений секретар. Не менш, як три чверті складу вченої ради обирається таємним голосуванням колективу наукових працівників, а решта її членів призначаються наказом директора Інституту.

Голова, його заступники та вчений секретар вченої ради обираються таємним голосуванням з числа її членів.

До складу вченої ради можуть входити провідні вчені, керівник профспілкової організації Інституту, фахівці, працівники інших установ, закладів, організацій.

Персональний склад вченої ради Інституту затверджується Президією НАПН України строком до 5 років.

Засідання вченої ради проводиться за потребою, але не рідше ніж 10 разів на рік.

4.7. До компетенції вченої ради Інституту належать питання щодо:

- визначення стратегії розвитку Інституту та перспективних напрямів наукової і науково-технічної діяльності;
- проведення наукової і науково-технічної оцінки тематики та результатів науково-дослідних робіт;
- ухвалення щорічних тематичних і перспективних планів наукових досліджень та змін до них; ухвалення тем і програм науково-дослідних робіт;
- затвердження річних звітів про наукову діяльність Інституту;
- затвердження тем дисертацій здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівні вищої освіти і призначення наукових керівників (консультантів);
- затвердження результатів атестації наукових працівників, аспірантів, докторантів, здобувачів та результатів конкурсу на вакантні посади наукових працівників;

- висування видатних наукових праць для присудження премій, медалей та інших видів відзнак, у тому числі міжнародних;
- присвоєння працівникам Інституту вчених звань професора та старшого дослідника (старшого наукового співробітника) і подання відповідних рішень на затвердження до атестаційної колегії центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності, порушення клопотання про присвоєння почесних звань;
- погодження переліку професій і посад Інституту, на які може застосовуватися гнучкий режим робочого часу та дистанційний режим праці;
- обговорення та схвалення плану проведення науково-практичних масових заходів Інституту;
- розгляду питань, пов'язаних з підготовкою наукових і науково-педагогічних кадрів через аспірантуру та докторантуру;
- розгляду питань перепідготовки, стажування і підвищення кваліфікації працівників Інституту;
- розгляду питань заснування і видання наукових фахових, інших видань, утворення спеціалізованих вчених рад для захисту дисертацій в порядку передбаченому законодавством;
- рекомендації до друку підготовлених науковими працівниками Інституту наукових, навчальних, науково-виробничих праць, періодичних видань та іншої наукової продукції; затвердження перспективних планів випуску друкованої продукції, підготовленої за результатами фундаментальних і прикладних наукових досліджень;
- висування кандидатів для обрання дійсними членами, членами-кореспондентами НАПН України, інших вітчизняних і зарубіжних академій наук; для призначення стипендій молодим вченим; довічних чи інших стипендій науковцям; наукові роботи на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки, інших премій.

4.8. Вчена рада має право ухвалювати рішення, якщо на засіданні присутні не менше двох третин її складу. Рішення вченої ради вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість присутніх членів вченої ради, крім випадків порушення клопотань про присвоєння науковим працівникам Інституту вчених звань, де рішення вважаються ухваленими, якщо за них голосувало не менш ніж три четверті присутніх членів вченої ради. Рішення приймаються відкритим або таємним (за рішенням вченої

ради) голосуванням. Рішення набувають чинності після затвердження Головою вченої ради протоколу засідання.

4.9. Для відзначення працівників Інституту, визнаних фахівців інших вітчизняних і зарубіжних установ, закладів, організацій, обдарованої молоді в Інституті встановлюються:

- Подяка директора;
- Грамота;
- Почесна грамота;
- Почесне звання «Почесний доктор Інституту».

Положення про ці відзнаки затверджуються вченою радою Інституту.

5. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ МАЙНОВОГО КОМПЛЕКСУ ІНСТИТУТУ

5.1. До майнового комплексу Інституту належать усі матеріальні та нематеріальні активи (далі – майно), що обліковуються на балансі Інституту. Майно Інституту є власністю держави й закріплюється за Інститутом на праві оперативного управління.

5.2. Кошторис, план асигнувань загального фонду бюджету, план використання бюджетних коштів, помісячний план використання бюджетних коштів Інституту затверджує президент НАПН України у порядку встановленому законодавством.

5.3. Фінансування діяльності Інституту здійснюється з державного бюджету, а також з інших не заборонених законодавством джерел фінансування. Фінансування Інституту з державного бюджету здійснюється шляхом базового фінансування (проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, розвиток інфраструктури та оновлення матеріально-технічної бази для проведення наукової і науково-технічної діяльності, збереження та розвиток унікальних наукових об'єктів та об'єктів, що становлять національне надбання, підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів), а також програмно-цільового фінансування на конкурсних засадах у порядку, визначеному законодавством.

5.4. Інститут, в установленому законодавством порядку, має право за дозволом Президії НАПН України:

- передавати в оренду тимчасово вільні приміщення, які знаходяться на його балансі та не використовуються для здійснення статутних завдань. Кошти отримані від оренди у повному обсязі спрямовуються на виконання статутних завдань Інституту.

– реалізувати застаріле й невикористовуване обладнання, що знаходиться на його балансі. Продаж основних засобів Інституту здійснюється на конкурсних засадах.

– передавати майно, що знаходиться на його балансі на баланс інших наукових установ НАПН України.

5.5. Відносини, що складаються у зв'язку зі створенням і використанням об'єктів інтелектуальної власності, регулюються в установленому законодавством порядку.

5.6. Інститут має право надавати платні послуги в порядку, встановленому законодавством.

5.7. Інститут веде бухгалтерський облік, складає та подає фінансову та бюджетну, статистичну та інші види звітності в установленому законодавством порядку.

5.8. Фінансовий рік Інституту збігається з календарним роком.

6. ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ І ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО СТАТУТУ

6.1. Цей Статут чи зміни до нього набирають чинності з моменту державної реєстрації відповідно до законодавства України.

6.2. Зміни і доповнення до Статуту вносяться в установленому законодавством порядку.

7. РЕОРГАНІЗАЦІЯ І ЛІКВІДАЦІЯ ІНСТИТУТУ

7.1. Ліквідація чи реорганізація Інституту проводиться за рішенням Президії НАПН України в порядку, передбаченому законодавством України.

7.2. У разі ліквідації Інституту його активи передаються іншій неприбутковій установі відповідного типу або зараховуються до доходу бюджету.

7.3. При реорганізації або ліквідації Інституту його працівникам гарантовані права, що передбачені чинним законодавством України для співробітників НАПН України.